

* * *

Вийшов друком науково-допоміжний бібліографічний покажчик “*Репресії в Україні (1917-1990 рр.)*” (Упорядкування, передмова Є.К.Бабича, В.В.Патоки. - К.: Смолоскип, 2007).

У ґрунтовному бібліографічному покажчику зібрано матеріали, що висвітлюють репресії радянської влади щодо українців - в часи від більшовицького перевороту 1917 р. до брежнєвського періоду. Тут описано понад 4000 офіційних документів, монографій, спогадів, матеріалів конференцій, журнальних публікацій, статей зі збірників, що вийшли друком в Україні у роки незалежності.

Видання має велику суспільну значущість і не лише допоможе в роботі дослідникам, краєзнавцям, викладачам та студентам, а й дасть широкому загалу змогу усвідомити жакливу політику комуністичного режиму щодо України.

* * *

Побачив світ черговий том археографічного щорічника “*Пам’ятки*” (Держкомархів України. УНДІАСД; Редкол.: І.Б.Матяш (гол. ред.) та ін. - К., 2008. - Т.8. - 334 с.).

До щорічника включено археографічні публікації, підготовлені науковцями України, Білорусі, Німеччини, Канади. У виданні представлено документи, які висвітлюють маловідомі аспекти розвитку архівної та бібліотечної справи в Україні, історію установ та громадських об’єднань, української еміграції, життя і діяльності видатних осіб.

Видання адресоване історикам, архівістам, викладачам вищих навчальних закладів та іншим зацікавленим читачам.

* * *

Вийшло друком колективне науково-документальне видання Ю.І.Терещенка та Т.С.Осташко “*Український патріот з династії Габсбургів*” (К.: Темпора, 2008. - 382 с.: іл.).

Книга оповідає про життя та діяльність Вільгельма Габсбурга-Лотрінгена, представника однієї з найславетніших монархічних династій Європи. В.Габсбург, якого українські військові назвали Василем Вишиваним, тісно пов’язав свою долю з українським визвольним рухом, за що заплатив власним життям, яке трагічно обірвалося в тюремній лікарні Лук’янівської в’язниці м.Київ. Документальні матеріали слідчої справи В.Габсбурга, його мемуари, поезія та зразок прози дають змогу краще зрозуміти цю яскраву постать українського національного відродження першої половини ХХ ст.

Вперше публікується листування В.Габсбурга з К.Гужковським, М.Васильком, митрополитом А.Шептицьким та іншими українськими громадсько-політичними діячами, яке проливає світло на маловідомі сторінки суспільно-політичного життя в Україні доби Першої світової війни та українських національно-визвольних змагань 1914-1921 рр. У книзі вміщено багатий ілюстративний матеріал. У додатках вперше публікуються матеріали і фотографії, що зберігаються в Державному архіві Служби безпеки України, Центральному державному історичному архіві у м.Львів та Затурцівському меморіальному комплексі В’ячеслава Липинського.

Видання розраховане на широкий загал читачів: всіх, хто цікавиться історією України.

* * *

Побачив світ черговий (13) номер міждисциплінарного часопису “Україна модерна”, присвячений історії Другої світової війни (“Війна переможців і переможених”). У рубриці “Форум” представлені інтерв’ю дослідників з України, США, Польщі, Нідерландів, Німеччини, Швеції на тему “Друга світова війна як виклик для української історіографії”. Рубрика “Дослідження” присвячена проблемам геноциду та українського націоналізму у роки Другої світової війни. У рубриці “Інтерв’ю” подано роздуми відомого діяча української діаспори Марка Антоновича, “Ехемплум” - головного редактора польського часопису “Arcana” Анджея Новака. “Архів” пропонує передрук “Історіософських етюдів” Віктора Петрова, опублікованих уперше 1947 р. У рубриці “Портрет” вміщено есей Ігоря Качуровського про поезії Леоніда Первомайського. Різноманітне інтелектуальне життя сходу Європи представляє рубрика “Дискусії”. Йдеться про постаті Юрія Дрогобича, Олександра Духновича, Валерія Булгакова, праці Володимира В’ятровича та Карла Беркгофа. У рубриці “Журнальна зала” представлено огляд низки інтелектуальних часописів.

Часопис Інституту історичних досліджень Львівського національного університету імені Івана Франка підготовлено до друку та видано за підтримки Центру українських історичних студій Петра Яцика Канадського інституту українських студій Альбертського університету та Українського наукового інституту Гарвардського університету.

Видання розраховане на науковців у галузі історії, політології, філософії та літературознавства.

* * *

Вийшла друком монографія сумського історика мистецтва, кандидата мистецтвознавства С.І.Побожія “Забуті художники і Сумщина” (Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2008. - 157 с., 16 арк. іл.).

У книзі подано монографічні дослідження про таких маловідомих художників, які народилися або проживали на Сумщині в кінці ХІХ - на початку ХХ ст.: Ю.Бразоль, К.Власовського, О.Красовського, Б.Комарова. Об’єднуючим чинником є те, що їхні імена загубилися в історії мистецтва і невідомі широкому загалу. Аналізуючи твори живопису і графіки, автор намагався показати їх творчий доробок на широкому культурному тлі та в європейському художньому контексті. Аналіз творчого доробку дав змогу зробити висновок про постійні пошуки самовираження у сфері образотворчого мистецтва. Цих митців поєднує й те, що на розвиток їхньої творчості вплинула складна соціокультурна ситуація на зламі ХІХ-ХХ ст. Їхня незаангажована творчість, в основному представників дворянської культури, не була прийнята новою владою і не вписувалася в контекст радянського мистецтва. У книзі використано значний історико-краєзнавчий матеріал, який дозволив не тільки закрити білі плями у біографії митців, але і дає можливість визначити час написання творів.

Автор знайомить також з результатами атрибуції творів митців, які наведені у таблицях. Чимало робіт вищезазначених художників з художніх та краєзнавчих музеїв Сумщини опубліковано вперше. Окремий інтерес представляє публікація рідкісних документів з архівів Сум та Києва, а також републікація каталогу творів Ю.Бразоль 1910 р. та каталогу першої виставки української старовини у Лебедині 1918 р.

Видання розраховане на істориків, мистецтвознавців, краєзнавців та тих, хто цікавиться історією, культурою та мистецтвом Сумщини.